

ה"ת 66557/09/16 - גול סליבא נגד יחידת תביעות להב 433

בית משפט השלום בחיפה

ה"ת 66557-09-16 סליבא נ' יחידת תביעות להב 433
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופט זיו אריאלי
מבקש	גול סליבא
נגד	
משיבה	יחידת תביעות להב 433

החלטה מבוא:

1. המשיבה מנהלת חקירה במסגרתה נחקרים חשדות, לפיהם נושאי משרה וממלאי תפקידים במפלגת "ברית לאומית דמוקרטית" [להלן: "**המפלגה**" או "**בל"ד**"] ביצעו, עבור המפלגה ולמענה, עבירות שונות. בין היתר חושדת המשיבה כי בוצעו עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, רישום כוזב במסמכי תאגיד, זיוף בנסיבות מחמירות, הלבנת הון, עבירות על חוק המפלגות, חוק מימון מפלגות, הדחה בחקירה, שיבוש מהלכי משפט ועוד. שווי העבירות, כך לטענת המשיבה, עומד על קרוב לשלושה וחצי מיליון ₪.

2. במהלך החקירה נעצרו עשרות חשודים (אשר שוחררו בינתיים), נחקרו מאות עדים ונתפסו מסמכים רבים. בין היתר, חושדת המשיבה כי בחשבונות הבנק של המפלגה נעשה שימוש לשם ביצוע העבירות שצויינו לעיל, החל משנת 2013 ועד היום.

אף המבקש נעצר במסגרת חקירת המשיבה - ושחרר. אין מחלוקת כי המבקש אינו חבר במפלגת בל"ד או פעיל בה. המבקש הוא בעל עסק של המרת מטבע וניכיון שיקים בעיר שפרעם. המבקש מחזיק ברישיון למתן שירותי מטבע. במסגרת הפרשה, נחקרים חשדות לפיהם ביצע המבקש עבירות של הלבנת הון ורישום כוזב במסמכי תאגיד.

3. ביום 18.9.16, נתפסו על ידי המשיבה, במסגרת החקירה, שלושה חשבונות המתנהלים בבנק לאומי, סניף 897:

א. חשבון 43738/81 ע"ש **סליבא גול** (חשבון של עסק הנש"מ);

עמוד 1

- ב. חשבון 43748/58 ע"ש סליבא גול;
- ג. חשבון מס' 43735/57 ע"ש סליבא גול מתנה לסליבא אדלין ריבה.
4. בנוסף לתפיסת החשבונות הנ"ל, ואף זאת ביום 18.9.16, בוצעו חיפושים בביתו של המבקש ובבית העסק שלו. במסגרת החיפושים נתפסו סכומי כסף במזומן: 14,000 לירות שטרלינג, ו- 320,000 ₪ [סכומים אלו הופקדו בחשבון קרן החילוט, לשם שמירה על ערכם].
5. לטענת המבקש, הפעולות אותן ביצע - נעשו כשירות עבור מפלגת בל"ד, במהלך עבודתו של המבקש כנותן שירותי מטבע. המבקש לא הלבין הון, ולא סייע בהלבנת הון. כל הפעולות נעשו באופן גלוי באמצעות הבנק, ותוך רישום נכון ומדויק של פרטי הביצוע. משכך, הרי שלא ניתן לטענתו לייחס לו עבירה של הלבנת הון. המבקש לא ידע ולא יכול היה לדעת את מקור הכספים שקיבל מאת מפלגת בל"ד.
6. עוד טוען המבקש כי הקפאת חשבונותיו או הגבלתם על ידי המשיב פוגעת קשות בעסקיו. כך גם החזקת הכספים באמצעותם הוא עובד. בנוסף, טוען המבקש כי את סמכות התפיסה יש להפעיל באופן מידתי, ומדובר באמצעי דרסטי אותו יש לנקוט רק כאמצעי אחרון ובהעדר אמצעים אחרים להבטחת תכלית התפיסה.
7. המשיבה מתנגדת לשחרור התפוסים. לטענתה, בשלב זה של החקירה חשדות הם לביצוע עבירה לפי סעיף 3 (ב) לחוק איסור הלבנת הון, ויש להמשיך ולהחזיק בכספים לשם הבטחת חילוטם בעתיד. על מנת לאפשר למשיב לנהל את עסקו, הציעה המשיבה כי החשבון המפורט בסעיף 3.ג לעיל יוותר תפוס בידי המשיבה עד למיצוי החקירה. בכל הנוגע ליתר הרכוש התפוס (החשבונות המצוינים בסעיף 3.א-3.ב, וכן הכספים במזומן), הציעה המשיבה כי החשבונות ישוחררו לאחר שיועברו אל חשבון הקרן לחילוט סך של 300,000 ₪ [זאת בנוסף לסכומים במזומן אשר הופקדו כבר בחשבון הקרן לחילוט].
8. בכל הנוגע לחשדות המיוחסים למשיב ולראיות המבססות חשדות אלו - הפנתה המשיבה לדו"ח סודי (סומן ב**מ/1**). לטענת המשיבה, היקף העבירות עומד על למעלה מ- 5 מיליון ₪. לטענתה, החקירה לא הסתיימה, ומדובר בחקירה מסועפת, והתפיסות נעשו כדין ובאופן מידתי. אמנם, המבקש אינו מצוי במעגל הפנימי של מבצעי העבירות לכאורה המיוחסות לבעלי תפקידים במפלגת בל"ד. עם זאת, מיוחסים לו חשדות לביצוע עבירות של הלבנת הון - חלקן קשורות במפלגת בל"ד וחלקן "עצמאיות". בנוסף, נטען כי היקף העבירה עולה באופן משמעותי על היקף התפיסה בפועל. אשר לטענת המבקש בדבר הנזק הכלכלי שנגרם לו - הרי שמדובר בטענה בעלמא אשר אינה מפורטת ואינה נתמכת בראיות. מכל מקום, הכספים המצויים בחשבון המצוין בסעיף 3.ג לעיל - אינם נזילים ומיועדים לבתו הקטינה של המבקש, בהגיעה לגיל 18. אשר לחשבונות הנוספים, חזרה ב"כ המשיבה על הצעתה להורות על שחרור החשבונות בכפוף להעברת סך של 300,000 ₪ מהחשבונות לקרן החילוט.

9. יצוין כי המבקש הסכים, כשלב ביניים ועד להחלטה אחרת, כי תינתן החלטה ברוח הצעתה של המשיבה, באופן שמהחשבונות המצוינים בסעיף 3.א-3.ב לעיל יועבר סך של 300,000 ₪ לקרן החילוט, והם ישוחררו להמשך פעילות שוטפת של המבקש. הסכמה זו מצאה את ביטוייה בהחלטתי מיום 20.10.16.

משכך, נותר לדון בשאלת המשך ההצדקה לתפיסתם של הכספים שבחשבון המצוין בסעיף 3.ג לעיל; הכספים במזומן שנתפסו במהלך החיפוש (320,000 ₪ וכן 14,000 ליש"ט); סך של 300,000 ₪ שהועבר לחשבון קרן החילוט.

דין והכרעה:

10. לאחר שעיינתי בכתבי הטענות על נספחיהם, ולאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים - באתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להחזרת התפוסים להידחות.

כעולה מחומר החקירה אשר הונח לעיוני, המבקש הינו נותן שירותי המרת מטבע וניכיון שיקים. החשדות לביצוע העבירות מתייחסים לשני עניינים מרכזיים - **האחד**, פעולות שביצע המבקש, כנותן שירותי מטבע, עבור מפלגת בל"ד. המדובר בפעולות המסתכמות בכ- 300,00 ₪. **השני**, פעולות שביצע המבקש ביחס לחשבון הנזכר בסעיף 3.ג לעיל. פעולות אלו עניינן בחשדות לכאורה לביצוע עבירה לפי סעיף 3(ב) לחוק איסור הלבנת הון. יובהר, כי החשדות והפעולות אינם מתייחסים למפלגת בל"ד דווקא, ועניינם מתמקד בביצוע פעולות על מנת למנוע את חובת הדיווח לפי חוק איסור הלבנת הון.

11. קיבלתי לידי מסמך מסכם (דו"ח סודי אשר סומן על ידי במ/1) וכן מסמכים גולמיים מתוך תיק החקירה. מטבע הדברים, לא ניתן יהיה לפרט את המסכת הראייתית המלאה המצטיירת בשלב מוקדם זה של החקירה. ואולם, מסקנתי הברורה היא כי מערכת הראיות שהועברה לעיוני מלמדת על קיומו של חשד סביר, הקושר את המבקש לעבירות המיוחסות לו.

12. לעניין חשבון הבנק המצוין בסעיף 3.ג לעיל - הרי שקיימים חשדות לפיהם המבקש ביצע פעולות בנקאיות, הגיש מסמכים והצהיר הצהרות - כל זאת במטרה להימנע מחובת הדיווח לפי סעיף 3 לחוק איסור הלבנת הון. בהקשר זה די בהשוואה בין המסמכים המסומנים בחוצץ ד' לבין הסיכומים שבחוצץ ה' כדי ללמד על החשד ועל עוצמתו (ור' עוד בהקשר זה ע' 6-7 למסמך במ/1). בנוסף, ר' ההערה בכתב יד בע' 18 למסמך במ/1.

13. לעניין הפעולות אשר ביצע המבקש מול מפלגת בל"ד, לרבות ובאופן מיוחד משיכת 6 שיקים בסכום כולל של 200,000 ₪ - ההתנהלות הכספית מול מפלגת בל"ד מעלה חשד - מבוסס ובעוצמה לא מבוטלת - כי בוצעו על ידי המבקש פעולות במטרה להתחמק מדיווח לפי חוק איסור הלבנת הון (ר' באופן מיוחד המסמכים המתויקים בחוצצים ח' ו- ט' בקלסר המסמכים שהועבר לעיוני, וכן ע' 13

במסמך במ/1, ס"ק ח'יב'). ההסברים שמסר המבקש בחקירותיו - רחוקים מלשכנע, לשון המעטה.

בנוסף, בעסקו של המבקש נרשמו פעולות הנחזות כפעולות ניכיון שיקים עבור מפלגת בל"ד, בסך עשרות אלפי ₪. בדיקה ראשונית העלתה קיומו של חשד לביצוע עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד.

14. הראיות המצויות בפני לעת הזו (ואדגיש - אין המדובר בחקירה על סף סיום) מלמדות כי יש ממש בחשדות המיוחסים למבקש, לפיהם ביצע פעולות ביחס לחשבון המצוין בסעיף 3.ג, במטרה להתחמק מחובת הדיווח לפי חוק איסור הלבנת הון; וכי ביצע פעולות ביחס לרישומי ההלוואות וניכיון השיקים מול מפלגת בל"ד - אף זאת במטרה להימנע מחובת הדיווח וכן תוך שנרשמים לגבי פעולות אלו רישומים כוזבים בעסקו של המבקש.

15. אשר להיקף העבירה - לטענת המשיבה, היקף העבירות המיוחסות למבקש עומד לעת הזו על סך של למעלה מ- 5.1 מיליון ₪, לעומת סך של כ- 4.3 מיליון ₪ אשר נתפסו על ידי המשיבה.

בעניין זה, ולאחר שעיינתי בדו"ח הסודי על נספחיו, סבורני כי אכן יש ממש בטענת המשיבה. עם זאת, יש להדגיש כבר כעת, כי העבירות המיוחסות למשיב בכל הנוגע לפעילותו הכלכלית מול מפלגת בל"ד - מדובר בסכומים נמוכים בהרבה, סדרי גודל שאינם עולים על 300,000 ₪.

להלן אתייחס לשאלת הסמכות להורות על הקפאת הכספים, כמו גם ההצדקה להמשך החזקת הכספים.

סמכות להורות על הקפאה:

16. הבקשה הוגשה מכוח סעיפים 21 ו- 26 לחוק איסור הלבנת הון, וכן מכוח סעיפים 32 ו- 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש; להלן: הפסד"פ).

סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון מקנה סמכות תפיסה לפי הפרק הרביעי לפסד"פ:

"(א) סמכויות החיפוש והתפיסה לפי פקודת מעצר וחיפוש, יחולו, בשינויים המחוייבים, גם לענין רכוש שביחס אליו ניתן לתת צו חילוט לפי חוק זה".

סעיף 32 לפסד"פ קובע כי:

"(א) רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או

שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה".

ואילו סעיף 34 לפסד"פ קובע כי:

"על פי בקשת שוטר שהוסמך לכך על ידי קצין-משטרה בדרגת מפקח-משנה או בדרגה גבוהה מזו דרך כלל או לענין מסוים (להלן - שוטר מוסמך), או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית-משפט שלום לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת כפי שיורה בית המשפט - הכל בתנאים שייקבעו בצו".

17. במלים אחרות - מכוח סעיף 26 לחוק איסור הלבנת הון, המפנה לסמכויות שבפרק הרביעי לפקודה, קמה למשיבה סמכות לתפוס "חפץ", מכוחן של חמש עילות (א. בחפץ נעברה עבירה; ב. בחפץ עומדים לעבור עבירה; ג. החפץ עשוי לשמש כראיה במשפט; ד. החפץ ניתן כשכר בעד ביצוע העבירה; ה. החפץ ניתן כאמצעי לביצוע העבירה).

18. בהלכה הפסוקה פורש המונח "חפץ" ככולל גם זכויות, ו"תפיסת חפץ" ככוללת גם "צו הקפאה" של חשבון בנק - ר' למשל בש"פ 5015/99 **התאחדות משפטנים בלתי תלויים נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה (1) 657.

עוד הוכרה בפסיקה תכלית החילוט כאחת מתכליות התפיסה לפי פרק זה לפקודה, וזאת בין היתר לנוכח הוראת סעיף 39 לפקודה [ר' למשל בש"פ 342/06 **לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (12.3.2006); רע"פ 7600/08 **אברם נ' מדינת ישראל** (7.4.2009)].

ור' גם רע"פ 6709/15 **דנה שירותי נמל ולוגיסטיקה בעמ נ' משטרת ישראל** (21.1.2016) שם נקבע כי:

"סמכות התפיסה בטרם הגשת כתב האישום נדונה והוכרעה בפסיקתנו (ראו: בש"פ 5723/14 **טולוטו נ' משטרת ישראל**, בפיסקה 10 (03.11.2014); עיינו גם: סעיף 26(א) לחוק איסור הלבנת הון, הקובע כי סמכויות החיפוש והתפיסה לפי הפסד"פ, יחולו, בשינויים המחויבים, גם לעניין רכוש שביחס אליו ניתן לתת צו חילוט לפי חוק זה; עיינו גם: סעיפים 32 ו- 39 לפסד"פ). כאשר נתונה בידי בית המשפט הסמכות לחלט רכוש, כי אז תוקנה גם סמכות העזר לתפוס אותו רכוש ולהחזיקו עד להחלטה מה יעלה בגורלו (ראו: ב"ש (ת"א) 91455/02 **פרקליטות מחוז ת"א נ' צין**, בפיסקה 5 להחלטתו של השופט א' שהם (11.07.2002)). סמכות התפיסה נועדה להבטיח את החילוט העתידי, אם וכאשר יורשע הנאשם".

19. העולה מן המקובץ: לבית משפט זה נתונה סמכות להורות על הקפאת חשבונות בנק, בדרך של מתן צו תפיסה לפי סעיפים 32 ו- 34 לפקודת סדר הדין הפלילי. מובן, כי אף סמכות להורות על תפיסת

כספים במזומן - קיימת לאור הוראת סעיף 32 הנ"ל.

ערבוב הכספים הלגיטימיים עם כספים כשרים:

20. אין חולק כי הפעילות הכלכלית של המבקש מול מפלגת בל"ד בוצעה לפני למעלה משנתיים. מאז עברו בחשבונות הבנק של המבקש כספים רבים. ברי כי לא ניתן "לצבוע" את הכספים הנגועים.

ואולם, מרגע שנכנסו כספים אלו אל החשבונות, והתערבבו עם כספים אשר לשיטת המשיבה נגועים בעבירות של שוחד ורישום כוזב במסמכי תאגיד, הרי שקיים קושי של ממש להבחין, **במסגרת אותו חשבון**, בין כספים המעורבים בפעילות פלילית לבין כספים "נקיים". עמד על כך בית המשפט העליון בעניין אחר, ע"א 323/80 **אלתית בע"מ נ' בנק לאומי לישראל בע"מ**, פ"ד לז(2) 673 שם נקבע כי:

"כשמתנהל חשבון עובר ושב, הרי כל סכום המוכנס לחשבון מאבד את "ישותו המיוחדת" ומתמזג עם הסכום שבחשבון, ולבעל החוב מגיעה היתרה, הנוצרת מזקיפת כל פריטי החשבון - לזכות ולחובה - זה מול זה. מכאן, שאין לבעל החשבון זכות לתבוע פריט כלשהו מהחשבון, אלא את יתרת החשבון, אם היתרה היא לזכותו [...] בכל מקרה, עם כניסתו של הסכום של הלקוח לחשבון, נטמע הוא בתוכו ומשנה את היתרה שבחשבון - אך אין לו עוד קיום עצמאי, ואין הוא בר-תביעה."

21. ור' למשל בע"פ 2333/07 **תענך נ' מדינת ישראל** (12.7.2010) נאמרו הדברים הבאים, היפים בשינויים המחויבים גם לענייננו:

"משעה שסכומי כסף שונים הצטברו באותו חשבון עובר ושב, קל וחומר באותו הפיקדון ממש, כפי שאירע בעניינו של שחר, כי אז נטמעו הם זה בזה והתמזגו באופן המביא לאובדן "זהותם המקורית... משעה שסכומי כסף שמקורם בעבירה והם מהווים "רכוש אסור" כמשמעותו בסעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון "עורבבו" עם סכומי כסף כשרים, שמקורם בפעולות לגיטימיות, ונטמעו זה בזה והתמזגו זה לתוך זה, כפי שאירע בעניינו של שחר, לא ניתן עוד להבחין בין הכסף "הנקי" והכסף "המלוכלך" ומתחייבת המסקנה לפיה סכום הכסף - כולו - מהווה "רכוש אסור" אשר ניתן לחלטו. ודוק - הימצאותם של סכומי כסף ממקורות חוקיים ובלתי חוקיים תחת אצטלה של חשבון בנק אחד אינה מהווה כשלעצמה "ערבוב" המאפשר חילוט ללא הבחנה בין סכומי הכסף השונים."

22. אשר על כן, ובהיעדר אפשרות "לצבוע" את הכספים ה"נגועים" בעבירה לבין הכספים הלגיטימיים - הרי שאין מקום לייחד כספים מסוימים מתוך החשבונות ולקבוע כי מדובר בכספים שלא ניתן לחלטם.

ויודגש, העובדה כי הכספים אשר היו מצויים בחשבונות הבנק של המבקש אינם הכספים הנגועים באי חוקיות (לשיטת המשיבה) - אינה מאיינת את זכותה של המשיבה, ככל שיוגש כתב אישום בעבירות לפי חוק איסור הלבנת הון וככל שההליך יסתיים בהרשעה - לבקש את חילוט הכספים, בכפוף ובהתאם להוראות הדין.

23. יוזכר בהקשר זה, כי הסמכות להורות על חילוט של רכוש - לפי סעיף סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון - אינה מוגבלת לחילוטו של "הרכוש האסור" בלבד. סמכות החילוט משתרעת על "רכוש מתוך רכוש של הנתון בשווי" של רכוש העומד בתנאי סעיף 21(א)(1) ו-(2) לחוק.

24. עניין דומה התעורר בב"ש (מחוזי-ת"א יפו) 91455/02 פרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה) נ' צין (11.7.2002). שם הועלתה על ידי המשיב טענה, כי אין קשר בין הכספים שנתפסו בחשבון הבנק שלו לבין עבירת המקור (עבירת מעילה שנעברה בחו"ל), שכן בטרם הוקפא החשבון על יד המשטרה - "התאפסה" יתרת החשבון התפוס.

בית המשפט דחה את הטענה כי יש בכך כדי להצדיק את שחרור הכספים המצויים בחשבון, וקבע כי:

**"מקום בו ניתנת לבית המשפט סמכות לחלט רכוש בשווי הרכוש האסור, תהא נתונה הסמכות לתפוס הרכוש עד לסיום ההליכים. כל פירוש אחר עלול לסכל את כוונת המחוקק להרחיב את סמכויות החילוט, כחלק מהמלחמה בהון השחור ובעבירות של "הלבנת הון" לסוגיהן...
סיכומם של דברים, בית המשפט מוסמך מכוח סעיף 21 לחוק להורות על חילוט רכוש של הנתון, בשווי הרכוש שנעברה בו עבירה. "רכושו של הנתון" מוגדר בסעיף זה כ "כל רכוש שנמצא בחזקתו, בשליטתו או בחשבוננו". מאחר שניתן לחלט גם רכוש "תמים" להבדיל מרכוש "אסור", מוענקת סמכות עזר של תפיסת הרכוש, לגביו "ניתן לתת צו חילוט". תפיסת רכוש מעין זה, לצורך אפשרות חילוט העתידי משתלבת היטב עם תכליתו של חוק איסור הלבנת הון, שנועד למלחמה בהלבנת ההון לסוגיה, ולחסימת דרכי מילוט אפשריות להברחת רכוש, מצד עבריינים מתוחכמים.**

הוא הדין גם לענייננו. שלושת חשבונות הבנק של המבקש הם חשבונות בני-חילוט, ולפיכך נתונה הסמכות להורות על תפיסת הכספים המופקדים בהם. הוא הדין לעניין הכספים שנתפסו במזומן, אשר אין מחלוקת כי נמשכו מהחשבון העסקי של המבקש. לאור הוראת סעיף 21 לחוק איסור הלבנת הון, והאפשרות להורות על חילוט של רכוש "בשווי", הרי שסמכות התפיסה של הרכוש (להבטחת החילוט) אינה מוגבלת אך לכספים בהם נעברה העבירה, והיא משתרעת על פני רכוש "בשווי" הרכוש שנעברה בו העבירה.

25. כפי שפורט לעיל, שווי הרכוש בו נעברו העבירות גבוה יותר מהסכום שנתפס. לפיכך, מתחייבת המסקנה כי כל הכספים אשר נתפסו מאת המבקש (הן בחשבונות והן במזומן) - מהווים רכוש בר-חילוט,

אשר נתונה הסמכות להורות על תפיסתם.

מידתיות ואמצעי מחייה סבירים:

26. כעולה מהמסמכים שהוצגו בפני, ביום 18.9.16 נתפסו מאת המבקש כספים בשווי של למעלה מ- 5.3 מיליון ₪, לפי הפירוט הבא:

שלושה חשבונות המתנהלים בבנק לאומי, סניף 897:

א. חשבון 43738/81 ע"ש **סליבה גול** (חשבון של עסק הנש"מ) - למעלה ממיליון ₪.

ב. חשבון 43748/58 ע"ש **סליבא גול** - קרוב ל-325,000 ₪.

ג. חשבון מס' 43735/57 ע"ש **סליבא גול מתנה לסליבא אדלין ריבה** - למעלה מ- 3.57 מיליון ₪.

כאמור, בנוסף נתפסו במהלך חיפוש קרוב ל- 386,000 ₪ במזומן (אשר הופקדו בחשבון המנוהל על ידי קרן החילוט).

27. החשבונות המצוינים בס"ק א+ב לעיל שוחררו, לאחר שהועברה מהם יתרה של 300,000 ₪ לחשבון של קרן החילוט. במלים אחרות, למעלה ממיליון ₪ הוחזרו לידי המבקש. נותרו לפיכך תפוסים החשבון הנזכר בס"ק ג לעיל, וכן כ- 686,000 ₪.

כאמור, ניתוח הראיות שהובאו בפני וטענות הצדדים, מוליך למסקנה, כי קיים חשד סביר הקושר את המבקש לעבירות של הלבנת הון ורישום כוזב במסמכי תאגיד. מכוח החשדות הנוגעים לעבירה של הלבנת הון - קמה סמכות לתפוס את הכספים המצויים בחשבונות הבנק וכן את הכספים במזומן.

28. בשלב זה של החקירה, החשדות מבוססים במידה מספקת. אלא שעדיין נותרה להכרעה שאלת המשך החזקת התפוסים על ידי המשיבה. ההלכה הפסוקה מבהירה, כי לא הרי קיומה של עילת תפיסה כהרי המשך ההחזקה בו בידי המדינה. (ר' למשל בש"פ 342/06 **לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל** (12.3.2006), שם נקבע כי:

"...גם אם עשוי להתקיים מקור סמכות לתפיסת חפץ מלכתחילה, אין בכל מקרה עילה מתחייבת להמשך החזקתו בידי הרשות בטרם נסתיימו ההליכים המשפטיים, ועשויה לעלות השאלה האם נמצא אמצעי מידתי שיש בו כדי לאזן כראוי בין האינטרס הציבורי המבקש לשמור על פיקוח המדינה ביחס לחפץ, לבין זכותו של

הפרט לממש את זכויותיו לגבי החפץ גם אם מימוש זה עשוי להיות כפוף למגבלות".

ור' גם רע"פ 1792/99 גאלי נ' משטרת ישראל, פ"ד נג (3) 312.

29. השאלה הדורשת מענה היא בעלת שתי פנים: ראשית, אם המשך החזקת התפוס משרת תכלית המשתלבת עם מקור סמכות התפיסה. שנית, וככל שהתשובה לשאלה הראשונה היא בחיוב - האם ניתן לשחרר את התפוסים באופן ובתנאים ששיגו איזון מידתי בין תכלית התפיסה מחד ומימוש זכות הקנין של המבקש, מאידך.

30. לעניין השאלה הראשונה אציין כי העילה היחידה לתפיסת והחזקת התפוסים - היא לשם הבטחת חילוט. לא נטען בפני כי קיימת עילת תפיסה נוספת (ראייתית או מניעתית).

בשלב זה, וככל שהחקירה מתקדמת והיחידה החוקרת מבצעת עוד ועוד פעולות החקירה - הרי שגם החשדות נגד המבקש מתעצמים. אין המדובר בחשדות בעלמא. משכך, הרי שהעילה להמשך החזקת התפוסים, עומדת על מכונה גם לעת הזו.

31. לעניין השאלה השנייה, הרי שהיא מתמקדת באפשרות להורות על שחרור התפוסים בתנאים - וזאת בהינתן התמשכות ההליך מזה, וחזקת החפות מזה. כפי שנקבע בפסיקה, יש לשקול במסגרת זו את היקף הפגיעה בזכות הקנין עקב המשך התפיסה, את מידת הסכנה לפגיעה בתכלית התפיסה (אם ישוחרר החפץ). במסגרת שיקולים אלו, לאלמנט הזמן בו מוחזק התפוס בידי המשטרה - ישנה משמעות באיזון השיקולים הנדרש (ר' למשל בש"פ 342/06 הנ"ל).

32. נתון רלבנטי נוסף, ובעל משמעות ומשקל, נוגע ליכולתו של המבקש להמשיך ולהתקיים בכבוד, עת החקירה ממשיכה להתנהל. כידוע, חקירות מסוג זה עשויות להתמשך חודשים ארוכים. ככל שהיחידה החוקרת תופסת את מרבית נכסיו ומקורות המחייה של הנחקר - יכולה חקירה מסוג זה למוטט אותו כלכלית. זו, כמובן, אינה מטרת התפיסה והקפאת הנכסים.

משכך, הרי שגם בשלב החקירה, מחוייבת היחידה החוקרת להבטיח, כי בידי הנחקר נותרו אמצעי מחייה סבירים [השווה סעיף 36ג'(ב) לפקודת הסמים המסוכנים וכן ב"ש (מח'תל אביב יפו) 91507/02 **מדינת ישראל נ' מימון** (22.10.2002)]. ויודגש: אמצעי מחייה סבירים לא נועדו להבטיח לנחקר את רמת החיים שהורגל לה, אלא רמת חיים סבירה (המתבססת גם על צרכים מיוחדים, ככל שקיימים כאלה). המבחן לאמצעי מחייה סבירים, אם כך, הוא מבחן אובייקטיבי, אשר משולבים בו גם יסודות סובייקטיביים.

לעניין הצורך לשמור על מידתיות בעת מתן צווי תפיסה מכוח הפסד"פ וחוק איסור הלבנת הון - ר' למשל צ"א

9445-08-11 שי שירותים לוגיסטיים בע"מ נ' מדינת ישראל (11.12.2011)

וכן צ"א (מח' - תל אביב יפו) 22787-04-11 מדינת ישראל נ' צבי בר (22.5.2011).

33. משוואת האיזון מובילה אותי למסקנה, כי בשלב זה של החקירה, נוטה הכף לטובת המשך החזקת הכספים התפוסים בידי המשיבה. לעניין זה נתתי דעתי לעובדה ולנתונים הבאים:

- א. הסכום התפוס על ידי המשיבה נמוך יותר מהיקף העבירות המיוחסות לבקש על פי החשד.
- ב. שניים מבין שלושת החשבונות שנתפסו מלכתחילה - שוחררו, באופן שמאפשר למבקש לנהל את ענייניו הכספיים ואת עסקיו באופן שוטף וללא הפרעה.
- ג. המשיבה החזירה לידי המבקש למעלה מ- 1 מיליון ₪. סכום זה, לכל הדעות, מאפשר למבקש להמשיך ולעסוק בפעילותו הכלכלית, ואף מאפשר למבקש תנאי מחייה סבירים.
- ד. מרבית הכספים התפוסים (קרוב ל- 3.6 מיליון ₪) ממילא היו מצויים בחשבון המיועד לבתו הקטינה של המבקש, ולא אמורים היו להשתחרר אלא בהגיעה לגיל 18. במלים אחרות, אין המדובר בכספים המשמשים למחייה או שנעשה בהם שימוש שוטף.
- ד. לא הובאו בפני בשלב זה ראיות המלמדות כי למבקש צרכים מיוחדים המצדיקים הוצאות שוטפות בסכומים ניכרים.
- ה. מחומר החקירה עולה כי בידי המבקש נכסים נוספים [ר' למשל דו"ח במ/1, ע' 10 סעיפים ד(1)-(2) וכן ע' 11, ס"ק (7)].

34. עם זאת, דעתי היא בשים לב למשך החקירה הצפוי (לאור מורכבותה והשלב בו היא מצויה), לחזקת החפות ממנה נהנה המבקש, הזכות הנתונה לו לאמצעי מחייה סבירים, הרי שכל ותתקדם החקירה וככל שינקפו הימים - ייתכן שילך ויגבר משקלן של זכות החפות ממנה נהנה המבקש, כמו גם זכות הקניין.

סוף דבר:

35. הבקשה לביטול צווי ההקפאה ולשחרור חשבונות הבנק - נדחית. זאת, כמובן, בכפוף להסכמה אליה הגיעו הצדדים, באשר לשחרור חשבונות הבנק הנזכרים בסעיף 3.א+ב להחלטה זו (לאחר שהועבר מהם סך של 300,000 ₪ לחשבון קרן החילוט).

המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לצדדים.

הדו"ח הסודי על נספחיו יוחזרו לנציג המבקשת (בתיאום עם המזכירות).

ניתנה היום, ז' אדר תשע"ז, 05 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.